

[Gert Petersen]

er mekanismen i Europarådet bedre i den tyrkiske sammenhæng end Wien-mekanismen, det er jeg enig i, men man har ikke villet bruge Europarådets.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Der skal ikke være tvivl om, at jeg er enig i, at i princippet kan man bruge Wien-mekanismen, som hr. Gert Petersen kalder det, også over for Tyrkiet og over for ethvert andet land, der har underskrevet aftalerne.

Jeg mener ikke, at Danmark droppede anklagerne, som hr. Gert Petersen formulerer det, men der er forskellige muligheder for at stoppe sagen, bringe udfaldet af sagen for Menneskerettighedskommissionen. En af mulighederne er, at landet, der bliver anklaget, bliver dømt. En anden er, at sagen slutter med et forlig, sådan som det skete i sagen mod Tyrkiet. Danmark, Sverige, Norge, Holland og Frankrig accepterede et forlig med Tyrkiet, og det forlig gjorde det muligt for Menneskerettighedskommissionen på egen hånd at følge udviklingen uafhængigt af, hvad de anklagende stater gjorde.

For mig er det helt afgørende for, at man ikke har fortsat denne sag og heller ikke har overvejet at tage den op igen, at Tyrkiet siden da – for et år siden – har anerkendt den individuelle klageadgang. Det vil sige, at tyrkiske statsborgere, der føler, at deres rettigheder ikke svarer til de krav, de har i henhold til Den Europæiske Menneskerettighedserklæring, nu selv direkte kan indklage den tyrkiske stat for Menneskerettighedskommissionen og rent faktisk også har gjort det, som tilfældet er med sagen om de to kommunistiske generalsekretærer, der siger, at de blev tortureret og mishandlet efter en anholdelse for et års tid siden. Denne sag behandles nu af Menneskerettighedskommissionen i Strasbourg. Jeg mener, det er en bedre, mindre politisk betonet måde at behandle tingene på, og derfor foretrækker jeg den frem for den politisk betonede Wien-mekanisme.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Inden man forvilder sig ind i en alt for akademisk debat om Europarådets gerninger, og især hvad det ikke har formået, vil jeg dog gøre op-

mærksom på, at da jeg var medlem af Europarådet, i 1982–84 tror jeg det var, havde jeg en sag om salg af medicin til den tredje verden, og den tog mere end et år, faktisk to år. Da jeg startede på den, bemærkede jeg, at hr. Lasse Budtz og især hr. Bjørn Elmquist dengang var i gang med, at Tyrkiet skulle ud af Europarådet. Da jeg var færdig med sagen et år eller to senere, var hr. Bjørn Elmquist og hr. Lasse Budtz i gang med, at nu skulle Tyrkiet alligevel tilbage til Europarådet, så den akademiske snakkeklub dernede uden egentlige resultater tror jeg ikke man skal forville sig ind i – det vil være et fejltrin i denne debat.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Mit parti hører til blandt dem, der beklager, at den danske regering trak klagerne mod Tyrkiet tilbage. I anledning af det, hr. Bjørn Elmquist sagde, bør jeg gøre opmærksom på, at selvfølgelig har Tyrkiet siden anerkendt den individuelle klageret, men det har kun fremtidig virkning. Det, der blev klaget over, var nogle meget, meget grove overtrædelser af menneskerettighedsreglerne, og disse grove overtrædelser opgav den danske regering af forfølge, og det fandt vi beklageligt.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge både ministeren og hr. Bjørn Elmquist, om man mener, at de betingelser, regeringerne satte for at trække klagen tilbage, er blevet opfyldt fra den tyrkiske regerings side.

Knud Lind (FP):

Af hensyn til hr. Gert Petersen og hr. Ole Espersen samt andre, som ikke har de sidste nye informationer om Sovjetunionens lidt specielle holdning til menneskerettighederne, og i særdeleshed også af hensyn til formanden – idet jeg gerne vil bringe et par citater mere – skal jeg lige lægge pjecen hos formanden her, så man kan kontrollere, at det er rigtigt, hvad jeg citerer, og at det er ud fra Sovjetunionens egne synspunkter.

Da vores ordfører er i Sydafrika for at se på forholdene, skal jeg forelægge Fremskridtspartiets synspunkter. Vores ordfører vil i Sydafrika bl.a. også se på menneskerettighederne.

Den 12. oktober 1948 blev FN's verdenserklæring om menneskerettighederne vedtaget, og senere er der kommet en stribe, også en Hel-